

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

LÁSZLO JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

TOLLHEGYEN.

— febr. 2.

(Fogalomzavar.) A törvénytelen kormány Budapesten, a kirendeltség Debrecenben megegyezik két dologban; az egyik az, hogy törvénytelen, a másik, hogy érzékeny. A törvénytelenégeket nem csupán hogy elkövetik, de képviselik is, amennyiben törvénytelenég már annak ténye, hogy a helyeiken vannak, sőt . . . sőt . . . hogy léteznek is. Hanem azért igen fáj nekik, hogy egyszer-másszor kritikában részesülnek és fennhangoztatják, hogy tesznek ők jóra való intézkedéseket is. Helyes például, hogy a debreceni rendőrséget kiköszöntették elavult slendriánságából, hogy éjjente csendőrök járatai ellensúlyozzák a külsőségek romlott közbiztonsági állapotait sat. — Hát éppen itt a fogalomzavar. II. József oszászár is tett igen hasznos, igen célszerű intézkedéseket, de mivel ezeknek törvénytelenég volt a forrásuk, a nemzet nem vette be, viszályokta és ellenszegült annak, hogy a felnőtt magyart dajka etesse péppel és tejes kásával. Pusztuljanak tehát a törvénytelen alakok innen is, máshonnan is, az ország minden részéből, jöjjenek az ügyek élére a nemzeti akarat letéteményesei, akkor — a szerzett súlyos tanulságok alapján — majd elvégezzük a szükséges jót a saját erőnkkel. Jókai Mór „Rab Ráby“ ja kitűnő rajzát nyújtja ezen a magyar történelemben négy száz év óta nem ösmeretlen perfolymatnak.

(Kovács Gusztáv érkezése) Jön-e Kovács Gusztáv? És ha jön, mikor jön? Erre a kérdésre egy társaságban következőképpen felelt Vaday h. főkapitány ur:

— Ha én arra felelni tudnék, akkor én volnék a világ legtudósabb embere . . .

Beniczky Ferenc rendőrfelügyelő válasza eként hangzott:

— Absurdum annak még a föltévése is, hogy most jönne!

Kétszáz huszárnt rendeltek Debrecenbe, a mi mégis csak arra vall, hogy történik valami Kovács Gusztáv körül! Igaz, hogy logikus gondolkozással azt kellene fölténnünk, hogy a mig a korona és a koalíció a „béke“ című egyfelvonásos vigjátékon furnakfaragnak, addig semmi oly intézkedés nem történik, mely a kedélyek felháborításával járna. De miután most a logikus következtetéseknek éppen az alkonyát érzük, inkább hisszük, hogy leküldik Kovács Gusztávot, mielőtt az a béke teljessé válnék. Mert nem lehetetlen, hogy az erőszakosságait különben is folytató darabant-kormányának éppen arra van szüksége, hogy a lételet fenyegető béke meggátlására valami nagy, igen nagy botrány történjék. Erre szolgálhat a Kovács Gusztáv leküldése, amitől azt reménylik, hogy a debreceni polgárság, az arcátlan kihívásra megint felzudul és újabb sértést követne el a „király által kinevezett főispánon.“ Legyünk tehát elkészülve ama szerencsétlen firma érkezésére, fogadjuk érdeme szerint — az érdemlett megvetéssel, tekintünk azonban inkább humoros szemmel,

minthogy felháborodásunk utabb fegyvert szolgáltatson a nemzet ellenségeinek kezébe!

(Eötvös és Ugron.) E két nagy elme iránt szinte részvételt viseltetünk mindenkör. Mily nagy baj, hogy nem ösmerik az egyenes uton járás boldogító tudatát! A vezérőbizottság keretében most is a bántó elemet képviselik. Eötvös feltétlen békülési rohamaival akadályozza a nemzet vezéreinek működését, Ugron Gábor szörnyű engesztelhetetlenségével, mely odáig lovalta, hogy a vezérőbizottságból való elrohanásával, a bizalmas közléseknek hírlapi elárulásával a köteles titoktartás törvényét szegte meg. Igen sokat ártottak eljárásukkal Eötvös is, Ugron is a nemzet ügyének, ennél fogva szolgálattal tettek a nemzet ellenségeinek. Szegény Eötvös, szegény Ugron! Annak mint apának, ennek saját személyében, elintézetlen ügyeik vannak a bíróságokkal. Lányi megszánhatja őket, mi máris mély szánalmat érzünk a két nagy elme iránt.

(A Fejérváry széaája.) Szörnyen gnyolódott a felett Fejérváry báró, hogy Andrassy gróf egész irat-csomóval járult a király elé, holott a király „ultimátumot“ intézett a koalícióhoz és ettől egyszerűen „igen“t vagy „nem“-et várt. És imé a király kegyesen fogadta az irat-csomót és átadóját, a vezérőbizottság feleletének fontolóra vételét ígérte. Lám, Fejérváry-Viczli-puezli mégis csak csalódhatik hébekorba. A királynak — megeshetik — nem smarn a nemzet akarata és akkor a rokkant generális

Virág-dalok.*)

I.

Fehér akácfák illatában
Oh menyi édes, titkos vágy van,
És menyi, menyi szerelem!
A rózsá piros-bársony szirma,
Ha százszor annyi bájjal bírna,
Ily szép nem volna énnekem.

Fehér akácfák illatában
Egy menyország van ott magában,
S picit tündérekék ezrei . . .
Ezek ringatják lelkünk légyan,
Mig elmerülünk forró vágyban,
És megtanulunk — érzeni.

Oh én ismerlek bűvös illat!
Tudom, hatalmad hogy milyen nagy,
Hogy menyország vagy te magad!
Mert akárhányszor birlak újra,
Megzendül szívem minden hurja,
S lelkemből mindig dal fakad.

II.

Mikor virulnak az orgonafák,
S a halvány-piros almafának
Virágai utamra szállnak . . .

*) A most elhunyt kiváló költő hagyatékából.

Mikor a lepke könnyű szárnya
Érinti arcom, tova szállva,
S egyik virágról másra lebben . . .
Én nem csodálok semmit ebben,
Sőt azt mondom: kis okos fő!
Mert ha birnék oly könnyű szárnynyal,
Mint a lepke, mely tova szárnyal,
Én is azt tenném, a mit ő!

Hajnalka.

Hajdan és most.

Az áttört csipke függönyökön a nap vékony sugarakban szórta fényét a tágas szoba falaira. Az egész szobára valami édes, kábitó illat nehezedett.

A nő egy zsöllyében hátra dölve közönyösen bámult a semmiségbe, míg a férfi esdőleg tekintett az asszony halvány arcára.

— Margit, ne üzzön így el. Gondoljon szerelmére, szerelmünkre! Látom a visszautasító közönyt, mely arcáról sugárzik reám s érzem, hogy e hideg közöny alatt lelke önmagával küzd. Dobja porba az álarcot, mely lelkét elfedi. Margit, legyen az enyém!

Nem lehet, Elemér. Szerelem, boldogság? . . . Régen volt, elmúlt, mint egy ifju, bohó álom, melynek emléke lassanként

elenyészik. Önnek ugy é csodálatosnak látszik, hogy miért ragaszkodom én ehhez a szegény, vak emberhez, uramhoz? Nem tudja ugy-é megérteni, hogy mért nem hagyom el a boldogtalanságot a boldogságért.
Ha van türelme, hallgasson meg.

Hat évvel ezelőtt történt. Én varrógépem mellett ültem s mig kezem gyorsan forgatta a varrást a gép tüje alá, gondolataim messze jártak; magára gondoltam Elemér.

Ekkor halkán kinyílt az ajtó. Össze-rezcentem. Merengő lelkem újra a testbe szállt. Éreztem, hogy ábrándom valóra vált, éreztem, hogy ön az, önnek kell lennie. És a szerelmes szívnek oly biztos a sejtelme.

Halkán közeledett, átölelt, befogta szememet és megcsókolt. Vérem az arcomba szökent s oly édes remegés futott át testemen. A gépre tettem a varrást s leültünk. Aztán susogtunk szerelmes szavakat, szóttunk édes álmokat a jövőről.

S a szép álmok, az ábrándok mind elűntek, mind elmosódtak.

Elváltunk. S rajtam ama boldogító érzés vett erőt, hogy minket már nem szakíthat el egymástól semmi. S másnap levelet kaptam. „Társadalmi állása, szülei, rokonsága — írta ön — nem engedik, hogy ma-

válthatik pozdorjává a pereputtyával együtt. Mert az események parancsolnak nem csak a nemzetnek, de a királynak is. Ilyenkor aligha jöhet szóba egy-két Fejérváry a kinek nem sokáig lehet már rendén a szónája!

Kétféjűsasos békeangyal.

— febr. 2.

A békeangyalokat megint fölropentették s a haladópartit sportvadászok lesnek rájuk, hogy miként lehetne belőlük néhányat lepuffantani. A haladópartinak most csakugyan ez az egyetlen fegyvere a maga fennállásának oltalmazásában: ha minden békekisérletet megakadályoz s alattomos munkával növeli a zavart és utját állja annak, hogy egyetértésre jussanak nemzet és király.

A haladópart annak idején azt mondta, hogy létének egyetlen célja: összhangba hozni a nemzeti és királyi jogokat. Ő ugyan másként s megfordított szórendben mondta ezt, de az mindegy akkor, ha béküléstről van szó. Akkor ilyen szórendi hibákat el lehet tenni a béke kedvéért. Ellenben ha nem lesz béke, csak ott állunk, hogy előbb jönnek a nemzeti jogok s csak utánuk a királyiak. Ezt el kell mindenkinek ismernie, aki a politikai kétszerkettőnégygyel ismerős. Mert a dolog, végelemeire bontva mégis csak úgy áll, hogy királyok nem lehetnek el nemzet nélkül, ellenben, mint példák mutatják, egy egész sor nemzet jól el van király nélkül is.

Hát ez a haladópart most minden követ megmozgat, hogy a tisztességes békét megakadályozza. Neki ez lét kérdés, a maga mondva csinált és darabban maradt közigazgatási kiküldöttjeivel egyetemben. — Ha rendszerük bukik, ők is buknak. Elmosatnak. — Nyomuk nyomában kő kövön nem marad s léptük nyoma sóval behintetik, hogy azon a helyen fű, fa, vagy virág ne nőjön. Maga a természet is érezze

gáévá tegyen." „Isten vele, — fejezte be levelét — feledjen el örökre.

Leborultam kis gépemre s úgy sirtam, zokogtam soká.

S ekkor jött hozzám egy ember, ki felémelt a szegénységéből, kinek neve, állása nem volt akadály, hogy nejjé tegyen. Igen aztán — már két éve — örök sötétség borította el szemé fényét, de nekem most is az, a ki volt az előtt. Elűzöm homlokáról a bánat fellegét, felvidítom ha busul, ápolom, ha beteg. Ezt az embert hagyjam én el? Nem, nem lehet.

Látja Elemér én szót fogadtam magának: feledjen — örökre. Nézzem arcokra s mondja, van-e egy vonás is rajta, mely a bohó leány szerelmét mutatja?

Nincs. „Feledjen — örökre“ ezt a szót véste rá az a levél s ez a szó lesz reá véste örökre. És most én mondom magának: menjen, feledjen — örökre.

— Tehát elűz?

— El.

A férfi felállt, reá nézett arra a büszke arca s megindult az ajtó felé.

Isten vele — Margit!

S midőn a férfi lépései elhangzottak a lépcsőn, az a büszke álarc lehullt az asszony arcáról s zokogva borult az asztalra, épen úgy, mint egykor régen arra az ócska varrógépre.

Huszár Gyula.

azt az átkot, amelyet egy lelkében megkeserített nemzet kiált az alkotmánytörök felé.

Ettől a kisdéd törekvéstől eltekintve, repdes az olaját szállító galamb mindenfelé. Nem lehet tagadni: e hírekre bizonyos jótékony nyugalom ült a szívekre s a haza sorsán borongó emberek kissé megvidámodtak, lelkük könnyebbedett. Korai pedig ez még nagyon! Nagyon korai! Nemzetünk sirját nem látjuk ugyan sehol sem s ha halottszag terjed, ez nem a nemzeté, hanem a korhadt, ostoba, bűnös és bűnöző rendszeré — de mindemellett ez az öröm korai Rosszakaróink sokan vannak, ellenségeink számosan, intrikusok tömegesen és láncakról szabadra eresztettek a politika minden vad furiái. A bécsi politika Drómó ördögével egyetemben.

A félhivatalos muszáj-közlemények most rendkívül lármáznak azon, hogy ezuttal már minden a koalíció magatartásától függ. No: a koalíciót pedig a nemzet alkotta, tehát a nemzetén áll, hogy miként védi ki a bécsi kard cselvágásait s mikor enged magán olyan födözetlen részt, amelyre a vérünk szivásából felhatalmasodott bécsi kétféjűsas vijjogva lecsapjon.

A koalíció ma az alkudozásnak éppen nem himes mezejére lépett, hogy a nemzet és király között békét hozhasson létre. Ismételjük: nemzet és király között s nem király és nemzet között. A királyság fogalom, a nemzet a maga milliomod tagjaival, tény, amit nem lehet megmásítani. Az élet igazsága ez, amelyet a dús pompával fényeskedő, voltaképp a nyomorgó nép adójából pompázó cifra kegyelmesek meg nem másíthatnak.

Az ország népének akaratából létesült képviselőházi egyesült ellenzék akkor fogad és fogadhat el alkut, ha az elfogadható. Kényszeralkuba nem megy bele a nemzet, ha akár hetvenhét csillagot varrat is a felső hatalom azon generálisok nyakára, akik a bécsi Burgban elzárják a nép szívetől királyt s egyben tobzódnak a rang- és vagyonszerzésben anélkül, hogy valaha rendes puskaporszagot szagoltak volna. Mi a lehető legteljesebben bizunk az egyesült ellenzék kipróbált vezéreinek működésében: egy ország, egy nemzet sorsa van a vállukon, nehéz terhükkel játszani nem fognak. Köti őket a tiszta és becsületes lelkiismeret. Bár kötne másokat is.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, febr. 2.

A mai nap minden valószínűség szerint forduló pontot jelent a válság történetében. Andrassy kihallgatása és az a körülmény, hogy a király kegyesen fogadta a vezérlőbizottság választát és Andrassyt Bécsben marasztotta, feltétlenül jó jelnek tekintendő.

A király üzenetét és a koalíció választát még nem ismeri az ország. Időszerűtlen és igazságtalan volna tehát akár támogatólag akár támadással jelentkezni a politikai színtéren.

Egyelőre nyugtassa meg a kedélyeket az a tudat, hogy a király békejobbát választásának elfogadása által örömmel ragadja meg a vezérlőbizottság által képviselt nemzet. A felelősség — kimondjuk nyíltan — a király tanácsosaira hárul egészen. Akarják-e őszintén, minden mellékgondolat és a nemzet megalázása nélkül a békét, avagy vakmerően belenyulnak a zsidongó hangybolyba és beláthatatlan következményű terveket szőnek? Ezekre a kérdésekre adnak a következő napok hű feleletet.

Az megállapítható tény, hogy az ország a küzdelem megalázása nélkül őszintén reagál a békejobbra.

Mai tudósításunk kölömben itt következik:

(Andrassy a királynál.)

A Magyar távirata iroda jelenti Bécsből: Andrassy Gyula grófot, a ki tegnap este Hadik János gróf országos képviselő kíséretében Bécsbe érkezett, Ő felsége ma délelőtt 10 órakor magánkihallgatáson fogadta. Andrassy kihallgatása közel két óráhosszat tartott. Déli 12 órakor Andrassy Gyula gróf visszatérván a Brisztól szállóba, kijelentette, hogy audienciája során átadta Ő felségének azt a választ, melyet a baloldali szövetszertett pártok vezérlő bizottsága küldött a felség üzenetére. Ő felsége Andrassy Gyula gróf előterjesztését kegyesen fogadta és a döntést fentartotta. Egyben felkérte Andrassy grófot, hogy további rendelkezésére egyelőre még Bécsben maradjon?

(Fejérváry Bécsben.)

Fejérváry Géza báró miniszterelnök, a ki titkára kíséretében tegnap este Bécsbe érkezett, ma Bolfras tábornokot látogatta meg a kabinetirodában, azután Goluchovszkival és Pittreich hadügyminiszterrel érkezett.

(Andrassy nyilatkozik.)

Bécsből a következő részleteket táviratozzák Andrassy kihallgatásáról: Andrassy mai audienbiája után egy ujságíró fogadott, akinek a következőket mondotta: A vezérlőbizottság propozícióját átadtam a királynak, aki azokat tudomásul vette és kijelentette, hogy a bennük foglaltakat fontolóra veszi — s ezért a döntést fenntartja magának.

— A király kívánságára — folytatta Andrassy, — egyelőre még Bécsben maradok.

— Van-e kilátás Kossuth meghívására? — kérdezte a hírlapíró.

— Az nem került szóba, — válaszolta Andrassy.

— És minőnek látja excellenciád a helyzetet? — volt a következő kérdés.

— Legutóbbi bécsi tartózkodásom óta lényegében nem változott. A vitás kérdések megfontolás alatt állanak. — Ez volt Andrassy felelete. — Mire a beszélgetés végét ért.

(A szabadelvűpart magatartása.)

Közvetlen Andrassy környezetéből az hallatszik, hogy tegnap a gróf hosszasan konferált Budapesten Tisza Istvánnal és Lukács Lászlóval. A tanácskozás a megalakítandó kabinetéről folyt. — Lukács Lászlónak főajánlotta Andrassy a pénzügyi tárcát.

— Nem fogadhatom el — mondotta Lukács — de arról biztosítalak, hogy a

szabadelpárt teljes mértékben támogatni fogja a koalíciós kabinetet. Mi tudjuk, hogy az új kormány nagy nehézségekkel fog kelleni megküzdenie. Nem a szabadelpárt lesz az, amely a nehézségeket szaporítani fogja.

Tisza István mindenben helyeselte Lukács szavait.

(Kossuth a helyzetről.)

Kossuth Ferenc vezércikkét irt ma a Magyarországra, amelyben Andrássey mai kihallgatásával kapcsolatban a többi között kijelenti, hogy a vezérbizottság egyhangu határozata, melylyel Andrássey Bécsbe utazott, — elment addig a határig, ameddig az ország világosan kifejezett kívánságának megkérdezése nélkül elmehetett.

— Mégis — ugymond — alig lehet remény a kibontakozás lehetőségében.

Öngyilkos leány.

Szerelmi bánat miatt.

Mellbe lőtte magát.

(Saját tudósítónktól.)

— febr. 2.

Debrecenben immár napirenden vannak az öngyilkosságok. A hét folyamán nem kevesebb, mint öttel szaporodott ama szerencsétlen, tragikus véget ért halandók száma, akik a sors kifürkészhetetlen akaratából arra lettek kárhoztatva, hogy önként váljanak meg az életüktől. Ha így folytatódik, ma holnap oda jutunk, hogy külön rovatot kell szentelnünk a halál önkéntesei számára, a kiknek csapatába ma egy boldogtalan leányzó szorakozott, ki szerelmi bánatában akart búcsút mondani az életnek.

Kovács Eszternek hívják az öngyilkos hajadont 23 éves és Földes községbe való. Afféle megtévedt bukott teremtés. Már hónapok óta itt tartózkodik Debrecenben foglalkozás nélkül. Mintegy 6—8 héttel megismerkedett egy H. L. nevű joghallgatóval, akivel szerelmi viszonyt kezdett. A fiatal ember lakást bérelt a Pásti utca 3 szám alatt Fülöp Ignácz házában, ahol aztán együtt turbékolnak a csendes, puha fészekben.

A házban férj és feleségnek hitték őket. A bejelentő lapon ugyanis a joghallgató H. L. utazónak, míg a nő, mint neje leánynevében Pásztor Etelnek tüntette fel magát.

Zavartalan boldogságban éltek egy darabig, mislalt a leány egészen beleléte magát helyzetébe és kissé tulságosan bele talált szeretni a csinos fiatalemberbe, aki eleinte viszonzta is érzelmeit, de csak futó viszonynak tekintette szerelmét s így aztán később már ráunt és terhére volt a ragaszkodása. Ezt érezte is vele most utóbb és igyekezett kiabrándítani. Tegnap pedig végképpen szakításra akarta vinni a dolgot, amire lehetőleg kiméletesen készítette elő a leányt. Egy kis vigszággal akarta a válás borús felleget elűzni.

Este, amikor rendszeren hazamenni szokott különféle csemegékkal, borral terhelten állított be a lakásba, hogy vidámságra hangolja a szeretőjét, ami sikerült is neki.

Aztán vacsorához ültek és mulatozni kezdtek. A késő éjjeli órákig fenn voltak s az ifju ezalatt megértette a leánynyal, hogy jól kell válniok. Ugy látszott, hogy az bárha nehezen is bele is nyugodott a megváltoztatlanba.

Reggel felé járhatott már az idő, mikor nyugovóra tértek. A nő lefeküdt az ágyra, a fiatalember pedig a divánon nyújtózott végig és az elfogyasztott italtól mámorosan csakhamar elnyomta az álmot. Alig aludt mintegy félóráig, egyszerre hatalmas lövés dörrenésre riadt fel álmából, amikor felugorva megdöbbenve látta maga előtt a padlón vérben fetrengő leányt, aki a zsebéből kiesempészett kis forgópisztolylyal mellbe lőtte magát.

Nyomban átszaladt a közelben lakó dr. Moskovics Miksa orvosért, aki miután az első segélyben részesítette a boldogtalan teremtsést telefonált a rendőrségre, honnan csakhamar megjelent a helyszínen Bikfalvy biztos, dr. Varga Emil ker. orvossal, ki megvizsgálva a leányt, beszállította a közkórházba, ahol most élet halál között lebeg.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— február 2.

Hát biz a sorsunk mostoha,
Kössünk békét, orvosoljunk . . .
„Itt az idő, most vagy soha!”

De ne szereljünk le, noha
Még több lesz a túrnivalónk . . .
„Itt az idő, most vagy soha!”

Béküljünk, de ezzel tova
Szálljon az önkény örökre . . .
„Itt az idő, most vagy soha!”

Az ifjuság és a párbaj.

— febr. 2.

A mai visszás társadalmi életnek egyik legрутabb kinövése a párbaj.

Az ujságok ezerszer irtak már erről, kigyóbékát kiabáltak a párbajozókra, de eredményt elérni lehetetlen volt.

A párbaj egyre dühöng a maga vaksetésével, a kaszinók pedig kigolyózzák mindazokat, kik e rettenetes mániának magukat alá nem vetik.

Az ifjuságra, de leginkább a tanuló ifjuságra vár az a feladat, hogy elejét vegye ennek a veszedelmes társadalmi betegségnek.

Hisz az ifjuság körében dühöng leginkább ez a nyavalya: összetűznek, összeszóllalkoznak, féltékenykednek, egymást lenézik: és kész a párbaj, tehát a tanuló ifjuságnak kell a párbaj megszüntetését is kieszközölni.

Üdvözölni lehet minden oly eszmét, mely ennek előzésére van irányítva.

Becsület-bírósgot kell szervezni és ki mondani, hogy ennek magát mindenki alávetni tartozik és a bizottság a fegyveres elintézés mellőzésével mindig mondja ki ítéletét. Van ilyen a collegium körében, de működésének hatásáról tudomásunk eddig nincsen. A legnagyobb komolysággal legyen ez felfogva, buzdítsa az ifjuságot a cél előzésére maga a tanári kar, mi csak érdemül tudható be.

Küzdeni kell az oltomba elítélt ellen, a babona ellen, a mozgalomnak a világosság nevében kell megindulni, nehogy a párbajt elősegítsük, hanem csirájában elgátlhassuk.

A párbaj megszűnésével az ifjuságnak is több bizalma lesz egymás iránt, a barátság és szeretet nemes érzése így nem fog veszedelmes lejtőre jutni.

— a — b —

A nőgyelet hangversenye.

— febr. 2.

Ma délután tartotta a debreceni jótékony nőgyelet második kitűnően sikerült hangversenyét. A pompás izléssel és művészettel összeállított műsor minden egyes száma nagy tetszést és sok tapsot aratott. A Bika szálló díszterme évtizedek óta nem látott ilyen fényes, előkelő közönséget, mint ma. Elmondhatjuk, hogy a szép leányok és asszonyok valamennyien ott voltak és így a törvényszéki elnök ur előadását kétszerezsen élvezték, mert láttuk a csillagokat! A Rácz Károly kitűnő nyitánya után dr. Szüts Miklós gyönyörködtetett az ő ismert finom és szellemes szabadeladással. Utánna P. Nagy Zoltán ragyogtatta istenadta művészetét. A kitűnő technika, az erő, a mélység, az érzelmbeli hullámzások, az acélos ujjak gyönyörűen oldották meg a Bellini Liszt féle Norma Fantasie nehézségeit. — A melodrámban Dóczy Irén urleány és Mariska György dr. arattak sok tapsot.

A tíz perc szünet után dr. Szücs Gézáné urasszony bájos művészetével előadott ének következett, amit meg is töltött egy pár szép magyar nótával.

A fütty kouplé — nagy sajnálatunkra a Fisch Lajosné urasszony betegsége folytán elmaradt.

Az est fény és végpontja azonban a huzártisztból cigányprimássá lett Zöldi Marci ur hegedűjátéka volt a Rácz Károly zenekara kíséretével. A szép arcú primás nyitettüje alól egymás után ömlöttek és zokogtak a szebbnél-szebb magyar nóták. A Banda Marci féle végtelen egyszerűsége, erőt és mélységet láttuk a játékán, nem is említve azt a kimagyarázhatatlan belső tüzet, ami csak az igazi cigányokban, no meg a magyar emberekben található fel. — Zöldi Marci igazán nem bánhatja meg, hogy kardbojtyját feleserálta a vonóval. — Művészetéért egy nemzetiszin szallagu óriási babérkoszorút kapott.

A nőgyelet pedig büszke lehet erre a második sikerére, amely anyagiakban is jóval fölötte áll az elsőnek.

sz. b.

— Kovács Gusztáv nem jött.

Ma délután az a hír terjedt el a városban, hogy Kovács Gusztáv megyeönök a hajnali vonattal Debrecenbe érkezik. A hír nem bizonyult valósnak. A főispán, akinek állítólag butorai már itt lennének és részére az állomásépületében lakás volna berendezve, az éjjeli vonattal nem jött, azonban nem lehetetlen hogy a legközelebbi napokban lesz hozzá szerencsénk.

— Adófizetés az ex-lex után. Sok gondot okoz mostanában, vajjon hogyan lehetne segíteni az adózó polgárok sorsán, ha az ex-lex véget ér, hogy lehetne biztosítani hogy a multak mulasztása ne emészsze föl a polgárok erejét, ha az ország dolga a rendes mederbe visszatér. Barabás Béla, mint Aradról írják, felkereste Farkas Győző aradi pénzügyigazgatót s arra kérte, adjon neki véleményt arról, hogyan lehetne az ex-lex megszűnése esetén a be nem fizetett állami adókat a hátralékosok legkisebb megterhelésével behajtani? A pénzügyigazgató Lőcs Rezső városi adóügyi tanácsost bérte meg a vélemény elkészítésére. A tanácsos elkészítette a javaslatot, mely szerint az adófizetést olykép kívánja rendezni, hogy összes adók, melyek az ex-lex előtt lejártak, továbbá melyek az ex-lex ideje alatt esedékessé vál-

tak, valamint az az adó is, mely most lesz 1907 ig terjedő időre kivetendő, egyszerűen összegeztessék és husz husz havi egyenlő részletre elosztva, husz hónapi részletfizetéssel legyen törleszthető, illetve kifizethető. Barabás Béla a javaslatot magával vitte Budapestre és elfogja terjeszteni annak idején a vezérő-bizottságnak és ha megjő az idő arra, hogy az alkotmányos élet újra megindul az országban, ezt a javaslatot fogadtassa el, mint előfeltételt az uralomra jutandó kormányynyal.

— **Az iparosok gyűlései.** Ma délután 3 órakor a hentesek szakosztálya és vasárnap délelőtt 9 órakor az ácsok szakosztálya ülést tart az iparistület kis tanácsstermében. Az ülésen az előjárásági tagok jelölését ejtik meg a szakosztályok.

— **Az idei nagy hadgyakorlatok.** Értésülésünk szerint az idei nagy hadgyakorlatok az első (krakkói) és a másik (bécsi) hadtestek közt fognak lefolyni. Az első hadtest a 12. (krakkói), az 5. (olmützi) és a 46. (Landwehr) gyaloghadosztályokból, egy lovashadosztályból, — a bécsi hadtest a 4., 13. és 25. gyaloghadosztályokból és a bécsi lovashadosztályokból fog állani; a magyar ezredekben álló 47. gyaloghadosztály az utógyakorlatokon nem fog részt venni. — Az idei hadgyakorlatokon két érdekes újítás fogja magára vonni a katonai körök figyelmét, még pedig a páncélos automobillal és a hordozható tábort konyhákkal végzendő kísérletek.

— **Az iskolák fél éve.** Most volt a diákok ugynevezett nagy napja, mert a tanév első félészatendeje befejezést nyert s elkövetkezett a félévi értesítők kiosztásának ideje. Szó sincs róla, „drukkolás” ezuttal is volt az iskolák tantermeiben, de ez mégsem hasonlítható össze a régebbi idők bizonyítványkiosztásával, mert, óh jaj, akkor éppen a legkedvesebb ünnepek (karácsony, husvét) előtt adódtak ki a sokszor „kellemetlenségeket” tartalmazó fehér árkusok. Azonban így, amint most van, szürke hétköznapon a bizonyítványkiosztás sokat veszít hajdani érdekességéből. A diák a változásnak természetesen inkább örül, mint nem s letűnt korában is dioséri azt a minisztert, aki e rendeletet érvényre hozta. Ő csak a kellemesebb oldalról fogja fel az újítást, holott ez legfőképpen azért történt, mert a tananyagot az idősokok aránytalansága miatt nem lehetett kellően beosztani, máerészt pedig a túlnépes osztályok klasszifikációja erősen hiányos volt. Az új rend e hibákat jóvátette és teljességgel bevált.

— **Az öngyilkosok temetése.** A városi közokrházból ma temették a szerdai titokzatos öngyilkost, Inezedy Béla pütnoki községi jegyzőt, aki a Debreczen-szállóban főbe lőtte magát. A temetésen mely nagy részvét mellett ment végbe ott volt a szerencsétlen, tragikus véget ért ember fiatal felesége és unoka bátyja dr. Saáry nyiregyházi főorvos akihez utolsó levelét intézte. A honvédkórházból tegnap temették Létán László közhonvédet, a katonai fegyelem áldozatát, aki kedden reggel lőtte agyon magát. — Holnap fogják temetni a csütörtöki öngyilkost Gyarmathy János volt napdiást.

— **Felülfizetések a jogász bálon.** A január 31-én tartott jogász táncestélyen felülfizettek: Dr. Tóth Lajos 30 kor., Kiss Aron, dr. Wolaffka Nándor 20-20 kor., Riekl Antal 11 kor., dr. Tóth Károly, dr. Kola Jánosné, dr. Tüdős János, Márk Endre, dr. Kovács Gábor 10-10 kor., gróf Zedvitz Alfréd 7 kor., dr. Kun Béla 6 kor., Donogán István, Csiky Lajos 5-5 kor., Bárdos Géza 4 kor., Nagy Lajos (Mező-Keresztes), Sujánszky Zsigmondné (Nagy-Léta), özv. Kallos Lajosné, özv. Márk Pálné 3-3 korona, Érics Ernőné 4 kor., Kovács Gábor vámbiv.

főnök 3 kor., Biró Pálné 2 kor., dr. Hutiray 1 kor., N. N., N. N. 1-1 korona. Köszönettel: Surányi Sándor pénztáros.

— **Egy kis tolvajlás.** Schwacz Izidor Pesti utca 7. szám alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakásának előszobájából tegnap este ismeretlen tettes ismeretlen módon nagyobb mennyiségű ruhaneműt elloptott. A rendőrség megindította a nyomozati eljárást, amely azonban eddigelé semmi eredményre nem vezetett.

— **A M. Á. V. altisztjei** holnap február 3-án tartják téli tánc vigalmukat az állomási épület éttermeiben. A rendőrség mindent elkövet, hogy a táncolni szerető fiatalok jól mulasson, a hölgyeket díszes táncrenddel lepi meg, a táncolni nem kívánókat szünetek közben szórakoztatja, szóval azon lesz, hogy a máv. altisztek táncmulatságáról mindenki kedves emlékekkel távozzék. Az elnökség.

— **Lopás a Vilmos huszárkaszárnyában.** A Vilmos huszár laktanyában ma reggelre szenzációs lopás történt. Egy Szőke László nevű szakaszvezető az éjszaka folyamán feltörte az ezrediroda egyik íróasztalának fiókját, honnan mintegy 240 koronát elloptott és azzal megszökött. A tolvaj katonára az irodában volt alkalmazva és teljesen megbiztak benne. Csak így történhetett, hogy éjjel is bemehegett az iroda helyiségbe, azzal az ürügygel, hogy dolgozni akar. A parancsnokság az esetet nyombar bejelentette a csendőrségen, mely elrendelte a szökevény körözését, aki valószínűleg Budapest felé zónázott.

— **A Szent Erzsébet Nőegylet** hosszú és szorgalmas előkészületek után nyugodtan nézhet a holnap este tartandó táncestélye elé. Minden irányban megtette a mi csak tellett; van hatalmas, a társadalom minden rétegéből vett rendező bizottság, mely 80 tagot számlál; díszítve lesz a terem, az egyszerű de csinos táncrendek közmegelegedésre ne fognak szolgálni; két zenekar játszik és a mit első sorban kellett volna felemlíteni, a palotás tánc nem fogja téveszteni hatását. Dr. Irinyi Istvánné társelnök és Miskolczy Lajosné urhölgyek hetek óta lézasan fáradoznak a palotás-tánc ügyében és a most már 18 párra felszaporodott díszmagyarban ékeskedő előkelő tánc társaság kétségtelenül ritka és emlékezetes remek képet fog alkotni, melyben gyönyörködni ép oly érdekes és érdemes lesz mint pedig meg nem nézni talán soha sem pótolható mulasztás lenne. Még csak azt hangsúlyozzuk, hogy a múlt szerdai ülés határozata szerint is a palotás-tánc, melylyel a ma esteli táncrend kezdődik, pontban 9 órakor veszi kezdetét, a ki késik esetleg nem látja. Végre ide igatjuk a díszes névsort, melyben a palotás táncoló párosan fel vannak sorolva: Dr. Irinyi István—Irinyi Istvánné, dr. Váradi Szabó János—Miskolczy Lajosné, Cseley Gyula—Cseley Gyuláné, Kneizel Herdieska Kornél—dr. Szűcs Gézáné, Eggmann Ernő—Tóth Istvánné, Sepsy Dezső—Agricola Adolfné, Kubay Lajos—Eckensberger Ili, Somossy József—Popovits Mariska, Vidovich Ernő—Dömök Irén, Oláh Béla—Tomcsányi Maresa, Miskolczy Sándor—Perczel Eta, Ravazdy György—Kubay Mariska, Miskolczy Jenő—Hanthó Cornélka, Julew Victor—Papp Irma, Szántó József—Lux Olga, Kovács János—Vidovich Georgina, Unger Jenő—Demetrovits Duci, Bartók Ferenc—Bartók Bella. A solot Benkő János lejt.

— **A középiskolai tanárok kinevezése.** A kultusz-ügyvivő félhivatalos jelentés szerint megszűntette azt az eddig fennállott rendszert, mely szerint a helyettesként működött középiskolai tanárokat egyelőre ideiglenes minőségben nevezik ki. Minthogy ugyanis az a tanár, aki már mint helyettes működött, ez idő alatt képességeinek, érdemességének kellő tanujelét adhatta, az ügyvivő nem látja az okát annak, hogy rendes

tanári kinevezése is csak ideiglenes legyen egy darabig, éppen ezért ez az ideiglenes kinevezés, mint rendszer, jövőre meg fog szűnni és legfőbb csak egyes megokolt esetekben kivételesen fog megtörténni.

— **Lezuhant a tetőről.** Munkája közben súlyos baleset érte tegnap Pengál Gusztáv bádogossegédekét. A szerencsétlen fiatalember a honvéd csapatkórház tetőzetén dolgozott, miközben megesuszott és a 8 méter magasból lezuhant. Veszedelemes sérüléseivel lakásán ápolják.

— **A nők és a szentek.** Az ó-keresztények szemében a nőnek nem volt valami nagy becsülete. A katakombák keresztényei a kísértő húst vetették meg a nőben s az egyházatyák, meg más ó keresztény írók munkái telve vannak a nőkre szórt átkokkal. — Az „Arena” című amerikai folyóiratban Schröder tanár egybegyűjtött néhány ilyen válogatott átkot, a melyeket Tertullianus, Szent Kristóf és más régiek irataiból szedett ki. A díszes átkozódásokból ime egy kis gyűjtemény: „A pokol kapui... Az ördög-szerszámai... Marásra mindig kész skorpiók... A démon láztsái... A gyűlölség utjai... A hazugság leányai... A pokol őrei... A béke ellenségei... Megmérgezett áspis kigyók... Csalfa sárkányok... Minden fenevadnál veszedelemesebb bestiák. Ha meggondoljuk, hogy szent férfiak voltak azok, akik ilyen átkokat dörögtek a szebbik nemre, borzalom elképzélni minő lehetett a nők sorsa a kereszténység első századaiban. A középkor lovagi szelleme a tronbadourok, a cour d'amour-ok javították meg valamennyire a nő helyzetét.

— **Magyar napilapok Amerikában.** Azóta, amióta a kivándorlás nagyobb arányokat ölt, annyi magyar gyűlt össze Amerikában, hogy nagyobb lapokat is képesek fontartani. Ezt bizonyítja az is, hogy ezidő szerint az Egyesült Államokban három magyar napilap jelenik meg. — Terjedelmük persze nem olyan nagy, mint a budapestieké, de azért mégis napilapok, amelyek mindennap megviszik a híreket olvasóknak s amelyek hazafiságra tanítanak. E három napiújság a Magyar Napilap, az Amerikai Magyar Népszava és a Szabadság. Ez az utóbbi 16 éven át mint hetilap tett szolgálatot a magyarországnak s csak most alakult át napilappá. Megjelenési helye Cleveland, ahol igen sok a magyar s amelynek környékén is nagy számmal laknak magyarok. Az, hogy az Amerikában megjelenő magyar lapok megtudnak élni, éppen nem csodálatos, mert hiszen Newyorkban több magyar él, mint ahány lakosa Szegednek van s Clevelandban is nagyobb a lakosság száma, mint Keoskemét népessége. Amiből az is következik, hogy Budapest után nem Szeged az a város, amelyben a legtöbb magyar él, hanem Newyork.

— **A toast története.** Modern életünk apróságai között igen sok dolog van, amiről nem is sejtjük, hogy a legrégibb idők társadalmi életében is már fontos szerepet játszott. Ilyen a felköszöntő is. A legrégibb germán törzseknél nyoma van már s az ós angol krónikák is megelekeznek róla, hogy a dánok letelepedésekor a velük kötött első szövetség áldomásainál a legmelegebb hangú felköszöntők hangzottak el annak a bizonyítására, hogy a kölcsönesea fogadott hűséget és barátságot szívvel lélekkel megtartják. Különös jelentősége volt a háborus időkben a felköszöntőnek. Ha az egyik harcos poharat emelt valakire ezzel a felhívással: „Egészségedre,” annak annyira kötelező ereje volt, hogy a felköszöntöttnek nemcsak barátságával, hanem fegyverével és életével is meg kellett barátját védelmeznie. Mai lakadalmainknál is elengedhetetlen formáság a toast, de a régebbi időkben valóságos szimbóluma volt egyes országos vagy fontos családi eseményeknek, amely nélkül az egész

szövetség vagy frigy érvénytelen lett volna. Igen híres például a II. Jakab és III. Vilmos szövetségénél elhangzott felköszöntő, amely a kölcsönös hűségű erejével bírt. A toaszt szó tulajdonképpen pirított kenyéret jelent az angolban, jelezve, hogy amint a bor mellé felszolgált sütemény félék bemártogatásával nemcsak illatosabbá tették a bort, hanem kétszersültök és bor együttes élvezete az egészséget is állandóbbá tette, úgy fűszerezi a szellemes és szívből jövő toaszt a társalgást s teszi tartósabbá a barátságot. Híres és drága felköszöntőt mondott Sir Thomas Gresham, midőn Erzsébet angol királynőt fogadva 30,000 márká értékű porrá tört igazgyöngyöt hintett cukor helyett a borral telt serlegbe s azzal kínálta meg hódoló toaszt közben a királynét.

— **Báli ruha levélbélyegekből.** Bermudaszigeteken egy bálon valamelyik élénk fantáziájú asszony szokatlan báli ruhában jelent meg. Ruhája nem kevesebb mint 30,000 levél bélyeggel volt borítva, még pedig nem akárhogy fölragaszva, hanem meghatározott minták szerint. A derék elől egy sást ábrázolt, barna kolumbiai bélyegekből összeállítva. A sas a földgömböt tartotta karjai közt, a földgömböt régi bélyegek képezték, kétoldalt pedig az amerikai csillagos lobogó díszlett vörös és kék bélyegekből összerótt csikjaival. A derék hátsó része pajzsalku díszet viselt külföldi levélbélyegekből. Az e ruhához járó nagy kalap is vörös és kék bélyegekkel volt díszítve.

x **LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-terca 44. dr. Ujfaluassy-ház. **Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő ki-
ratban.**

x **Magyar ember nem használ mást csak a híres Hajdusági pedrőt,** mert legjobb bajusznövesztő és ápolószer az összes bajuszpedrő készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmentve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen Kossuth utca.

x **Bolt kiadó** (vizvezetékekkel) legforgalmasabb helyen, Dégenfeldtér 10.

x **Ujtítás képkeretekben.** Üzletemben a legmodernebb képkeretek készíttetnek, aquerellek, krétarajzok, vagy bármilyen más képekhez tetszés szerinti kivitelben. — Felhívom a t. e. vevőközönségnek a kirakatomban kiállított rámák megismerésére b. figyelmét. **Pongrácz Géza** papírgyári rak-tára a Bika-szálloda mellett.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az **Iziz** hajszesz. Kétféle heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olcsósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben **Szilcz Ferenc** gyógy-szertárában, Piac-utcán.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, febr. 3. „Dorrit kisasszony” vigjáték. (A).
Vasárnap, febr. 4. d. u. „Királyfogás” operette. Bérletszünet.
Este: „Dorrit kisasszony”, vigjáték. Bérletszünet.
Hétfő, febr. 5. „Lisistrata” operette. (B)
Kedd, febr. 6. „A dolovai nábob leánya” színmű. Szabados Paula felléptével. (C)
Szerda, febr. 7. „Csöppség” vigjáték. (A)
Csütörtök, febr. 8. „Dorrit kisasszony.” vigjáték. (B)

Péntek, febr. 9. „En, Te, Ó,” ope-rette. (C)
Szombat, febr. 10. „Aranyvirág” ope-rette. (A)

* **Jerikó falai.** Sutro színművének harmadik előadására egészen megtelt a színház nézőtere. Sokat tapsoltak a szereplőknek és sokszor hívták őket a lámpák elé. Az előadás pedig tulajdonképpen rosszabb volt, mint az eddigiek. Például Almásy Lola és Kondor jelenése a második felvonásban nagyon kinos volt. Minden hatás elvész, ha a szerep nincs úgy megjátszva, ahogy csak megjátszani lehet.

* **Vendégszereplés.** A jövőhét műsorának egyik érdekes eseménye vendégszereplés lesz. Szabados Paula kisasszony lép fel a dolovai nábob színmű és Csöppség vigjátékban. A vendégszereplés kedd és szerdán este lesz. Szabados Paula a „dolovai nábob leány”-ban Szentirmayné, a „Csöppség”-ben a címszereplőt alakítja.

* **Dorrit kisasszony.** Holnap, szombaton este mutatja be a színház a Vig-színház idei felfrészésűnek nagysikerű darabját, Dorrit kisasszonyt. A kedves vigjáték-nak szövege a következő: Az öreg Dorrit tizennyolc év óta az adósok börtönében szenved. Vele lakik kisebbik leánya Amy kisasszony. Az öreg nagyobbik leánya Mary kisasszony, fia pedig csavargásból él. Az adósságaiért eleskott Dorritban a fogházban felismerik előkelő származását. Egyszer benéz a börtönbe a dúsgazdag Clennam és megismerkedik Amyval, akibe beleszeret. Majd értesül Dorriték pöréről és elhatározza, hogy tenni fog valamit az érdekükben. Közben egészen megfeledekzik arról, hogy a fogházból való távozási idő lejárt és másnapig benn marad ott. A második felvonásban Clennam szerelme egy lady Spekler nevű hölgy érdeklődik a felől, hogy miért hidegült el tőle Clennam. Megtudja, hogy Amyval barátok és megtudja ezt Amy, szintén megfedei a lady-nak. Azonban a lady nem tudja többé visszatartani régi szerelmét, a ki mindent elkövet, hogy az öreg Dorrit a börtönből kiszabaduljon. Ez sikerül is. A harmadik felvonásban az öreg Dorrit gazdag ember és az idősebb Dorrit leány, meg Tip, a csavargó felfuvalkodva járnak. A családot veszély fenyegeti, mert a szélhámos Sparkler, a ki Amy hozományát szeretné megkaparítani összevesz az öreggel és elárulja a titkot, hogy Dorriték az adósok börtönében voltak. A börtény nagy szenzációt kelt, de megjelenik Clennam és a legfényesebb elégtételt adva, elveszi feleségül Amy kisasszonyt. Az öreg Dorritot Békés, Amyt Szabó Irma, Clennamot Terayei, Sparklert Deési játsszák.

* **Királyfogás.** Vasárnap délután Konti emlékének ádoz a színház. Színehozza a legjelesebb magyar zeneszerzőnek egyik kiváló alkotását a Királyfogás c. operettet. Az érdekes repsz bizonyára nagy érdeklődésre tart számot, mert hiszen a darab zenéje és szövege valami különös varázsszal hatnak a hallgatóra. A daljáték elsőrangú szereposztással megy.

TAVIRATOR.

A hercegprimás jobban van.

Budapest, febr. 2. Azzal az elterjedt hírrel szemben, mintha Vaszary Kolos hercegprimás meghalt volna, — este jelenti fővárosi tudósítónk, hogy a hercegprimás állapotában a délután folyamán *örvendetes javulás* állott be.

Borzalmas öngyilkosság.

Segesvár, Ma reggel Wolf Jánost, a segesvári kisegítő takarékpénztár pénztámokát, a pénztári helyiségben összeégve holtan találták. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy Wolf még teg-

nap este petróleummal leöntötte ruháját és meggyújtotta. A pénztárvizsgálat most folyik. Wolfot szolid életű embernek ismerték. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Halála városzerte nagy részvétet kelt.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, febr. 2.

(Déli árlat.)

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csékély. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba 5, közben 10 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek közül zab szilárd, a többi változatlan. Idő: szép.

Buza áprilisra	17.00—02.
Buza októberre	16.82—84.
Rozsa áprilisra	13.86—88.
Zab áprilisra	14.88—90.
„ októberre	12.60—64.
Loagzi májusra	13.88—90.
„ júliusra	14.02—04.
Répece 1906. augusztusra	27.80—28.00

Szerkesztői-posta.

Emir. Az Ön által felsorolt codexből és életböleleleti művekből (Bolgár, Clair, — Knigge sat.) azoknak vagy soraiából, vagy a szelleméből, nem csupán az tűnik ki, hogy lovagias ember elégtételt tartozik venni minden elszennvedett sérelemért, hanem az is, hogy elégtételt tartozik adni, ha meggyőződést szerzett a felől, hogy méltatlanul sértett meg valakit. Tegye meg hát, a mit a szive sugall, mert nem elég, ha Önt a világ a párbaj-codexek betűinek értelmében vett korrekt embernek ismeri el, mert igazán jó és a szó szoros értelmében vett lovagias ember nem tűrheti el, hogy ezen pusztán formai correctség ellen a hajdani lengyel országgyűlések „nye pozvolim”-jét hangoztatja két igen súlyos tényező: az egy méltatlanul sértett, rágalmozott ember és legfőként a saját lelkiismerete!

F. F. Az illető tözsdeben megtudhatja.

„Szép remények . . .” Jelentéktelen, kidolgozatlan töredék. Esetleg más valamit kaphatnánk onnan.

Vidéken.

(Edmond Harancourt.)

— El kell válnod, barátom! Nem maradhat meg ebben a kinos helyzetben; ez olyan szegény, mely iránt mi, vidékiek, nem viseltetünk a ti párisi egykedvűségetekkel. Ha már letelepszél nálunk, hogy tisztelteméltó állást vívj ki magadnak s megkeresd kenyeredet, át kell venned erkölcsünket, melyek, mindent összevéve, jobbak a tiéteknél, ha nem csatlakozom. Hidd el: ez szükség. Feleséged sárban hurcolja nevedet . . .

— Homokban . . .
— Jó, ha úgy tetszik: homokban; az elegáns tengerpart aranyos fővényében; de meghurcolja és ez nekünk elég.
— Nekem is.
— Vedd hát vissza tőle nevedet, vegye vissza ő a magáét, mely nem is olyan fényes név . . .
— A mi az anyósomat illeti, az bizony . . .
— Haragszol a napadra?
— Istenugyse, nem! Nagyon unatkozott a derék hölgy és nem tudott ellentállni, mert bizonyos vagyok benne, hogy ő rántotta be Camille t is . . .
— Mivel bele lehetett rántani, hát a feleséged sem ért sokat.
— Huszonöt aranyat!
— Mit nem mondasz! A boldogtalan olyan mélyre süllyedt?
— Ugy mondják . . .
— Ki mondja, honnan tudod?

— Egy névtelen levélből . . .
 És Ludovic Sauzat, az ügyvéd. tárcájából borítékot húzott ki, melyet Juvénil urnak, a jegyzőnek nyújtott.
 A borítékban ez állt:

„Sauzat agancsos urnak.”

Juvénil kelleetlenül mosolygott ezen az elmésségen, megforgatta a borítékot, egy szer, kétszer, aztán kihúzta belőle a levelet és elolvasta:

„Tisztelt uram, derék fiatalember!

Miután ostobán felfalt mindenféle dorézolással egy nagy vagyont, melyet szülei verejtékes munkával gyűjtöttek, ide jött a mi városunkba, azt híván, hogy mi megelégszünk a boulevard maradékaival.

De ön jónak látta saját személyén kívül idehozni azt a két nőt is, a ki közül egyik özvegye, másik leánya egy tolvajnak s azt vélte, ránk tukmálhatja őket. De nekünk nem kellett.

Most egy időre megszabadítottak bennünket jelenlétüktől, a mit igen jól cselekedtek. Ön is jól tenné, ha követné példájukat mert semmi jövője sincs a mi városunkban, mely kicsi ugyan, de tisztességes és csak a tiszteletreméltó embereket szereti.

Mi azt a szívességet is megteszszük önnek, hogy megmondjuk, hol érheti utól hölgyeit. Jelenleg Nizzában tartózkodnak a honnan kirándulásokat tesznek Monacóba; az hírlik, hogy szerencsésük van a hazard-játékban és különösen a szerelemben; biztos pontos adataink vannak arról, hogy az ön feleségének huszöt arany a napszáma, a miat ezt az önök boulevard nyelvéen mondják s a napszám alatt olyan napok bérét kell érteni s ön érti is bizonyára ezt, melyek éjjelkor kezdődnek és reggel érnek véget . . .

Anyósa valószínűleg kevésbé jövedelmező üzleteket köt, de a két bátor kalandornő megosztózik a hasznon és önt sem fogják kirekeszteni belőle, ha lemegy hozzájuk és tanácsosai segíti őket. Odalenn, kedves doktor ur, több kliense is lesz, mint itt minálunk.

Fogadja, kedves agancsos ur, igen mérsékelt tiszteletünket.

Három anabaptista.”

Juvénil ur lassan összehajtogatta a levelet; a derék ember elszomorodott, míg Ludovic hangosan kacagott.

— Ezt te nevetésnek találod? — kérdezte az ügyvéd.

— Természetes: arra a szegény alakra gondolok, a ki jobban tette volna, ha egy pohár sör iszik azon a pénzen, a miért a bélyeget vette. Nem bómikum ez?

— Nem, egyáltalán nem az.

— Nem, csak undorít.

— Ki? A feleségem?

— Dehogyan. Ennek a papírosnak a szerzője. Soha sem tudtam megérteni, hogy szánhatja rá magát valaki egy névtelen levél megírására. Ehhez a lelkiismeretlenség és az ostobaság keveréke szükséges.

— Nem, — szólt Ludovic — ehhez korszakál kell, mert próbálj meg egy ilyen levél megírása után a tükörbe nézni borotvával kezdedben. Lehetetlen legyűrőd magad, hogy saját szemedbe ne mondd: ime ez egy gyáva ember pofája.

— A ki provokál és elbujik, az csak a megvetést provokálja. Akarod tudni, ki írta ezt a levelet?

— Nem törődöm vele.

— Rosszul teszed.

— Valami nyomoruságos asszony-személy.

— Az élet tele van ilyen asszonyokkal. S nincs jogunk nem törődni velük, hiszen ők alkotják az életet.

— Ó: perc alatt kiderül, hogy azok száma, kik a levelet írhatták, igen csekély. Keresni kell a vidéki érdekeket, aztán azt: kiknek van okuk rá, hogy téged ne szeressenek.

— Így gondolom én is.

— Az irás: elváltoztatott női irás, mely még így is gondos nevelésre vall, a Sacré-Coeur nevelést árulja el; a bélyegző: Páris, de valószínűleg csak azért, hogy eltérülje a

kutatót a nyomról. A ki írta, annak pontos adatai vannak Nizzáról és Monacóról. Most tehát tudjuk, hogy az ismeretlen szerző itteni lakos, férjezett nő, a kinek a te idejöveteled kellemetlen. Bizonyos, hogy az illetőnek nővére, anyja vagy más, a házban élő nőrokonai vallásos nevelésben részesült, ezt az aláírásból következtetem s a férjének jó barátai vannak Párisban, a kiktől pirulás nélkül kérheti azt az aljasságot, hogy dobjanak postára egy névtelen levelet . . .

— Látom már, kire célozol.

— Türelem!

— Már látom, hogy igen logikusan gondolkodol.

— Nézzük a papírt is: benne van a gyáros védjegye, de óvatosságból a levélíró csak féllapotot használt, melyet valaki idegennek a leveléről tépett le; de te is, én is ismerjük ezt a levélpapírt a törvényszékről.

— Csakugyan . . .

— A boríték természetesen nem idegen, hanem csakugyan a levél írójé. S nem sokára bemutatom neked ennek a borítéknak a párját, a „szerző” hiteles írásával.

— Pompás jegyző vagy te!

— A vonásokból kis grafológiával még az író jellemére is következtethetünk: pedáns, száraz, hiu nő; önös, gögős nevére; izlés telen.

— Mond ki mindjárt, hogy zöld tollak vannak a kalapján és hogy nagy vörös orr áll ki szürke szeme alól s hogy az illetőt megsértették azzal, hogy nem hittuk meg tavaly nyáron, mikor még gazdag voltam s mondd, hogy a férje ügyvéd.

— Legjobb ügyvédünk . . .

— A ki ellen megnyertem első pörömet?

— Ki ne mondd a nevét. Várjunk három napig s akkor kezembem lesz a bizonyíték.

— Minek? Mondtam már, nem törődöm vele?

— Rosszul teszed, mondom neked: Nálunk fontos dolog, hogy az ember tudja! hová teszi lábát!

— De én nem akarom betenni lábamat madame . . .

— Ki ne mondd a nevét! Jöjj vasárnap ebédre hozzánk.

— Vele?

— Ki ne mondd a nevét, ellenben ígérd meg, hogy okosan fogsz viselkedni . . .

— Miután ugye törődöm velük!

— És add ide a levelet.

Ludovic nevetve távozott és Juvénil azonnal levelet íratott feleségével madame Graudetnak, megbíván őt férjével együtt vasárnapra ebédre. És választ is kéretett.

Egy fél óra múlva madame Graudet levele a jegyző kezében volt. Egymás mellé tűzte a kettőt gombostűvel és nagyitón át vizsgálta. Közben esendesen morogta:

— Helyes . . . helyes . . .

Aztán a két borítékot tette egymás mellé. Tökéletesen azonosak voltak.

A törvényszéken találkozott Graudet ural; de előbb megmondta Sauzatnak, hogy csakugyan Graudetné a szerző.

— Jónapot doktor. Tudja, hogy vasárnap nálam ebédel?

— Nem tudom.

— Hát a felesége nem mondta meg? Klienset szereztem önnek.

— Váló ügy!

— Nem rágalmazás!

— Köszi, hogy rám gondolt.

E pillanatban Ludovic Sauzat nevető arccal ment el mellettük:

— Van szerencsém Juvénil, jó napot Graudet doktor! Ni, milyen fura?

— Mi fura? Engem talál annak?

— Igen, igen, Graudet mester, megesküdtem volna rá ma reggel, hogy ön szakállt viselt és láttam, hogy nem igaz. Maga beretválikozik?

— Igen, magam.

— A tükre előtt? Bravó! Bravó!

— És Ludovic tovább ment.

Graudet egy szót sem szólt.

— Hülye, — gondolta magában, de nem mondta ki, nehogy megsértse vele Juvénilt, a jegyzőt, a ki egy zsíros rágalmazási pört szerzett neki . . .

Városi Színház.

Bérlet 106. szám (A)

Szombat, 1906. évi február hó 3-án:
 Ujdonság! Itt először: Ujdonság!

Doritt kisasszony.

Vigjáték 3 felvonásban.

S Z E M É L Y E K:

Doritt William	— — —	Békés Gyula.
Ami)	— — —	Szabó Irma.
Fanni) leányai	— — —	Polgár Ilma.
Clennam Arthur	— — —	Ternyei L.
Lady Jues Sperkler	— — —	Almássy L.
Báró Georges Sparkler	— — —	Deácssy A.
A herceg	— — —	Szakács A.
John, a fia	— — —	Kondor E.
Burnish) foglyok az adósk	— — —	Polgár S.
Nandy) börtönében	— — —	Szabó Gyula.
Tinker, pincér	— — —	Sarkadi V.

Holnap, vasárnap, febr. hó 4-én, két előadás:
 Délután: Este:

Királyfogás. Doritt kisasszony.

Operette. Vigjáték

Nyilt-tér.

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutott, hogy a városban egy előtünk ismeretlen egyén cégünk bélyegzőjével ellátott lapot mutat fel, melyszerint jogosítva van cégünk részére divatlapokra előfizetéseket felvenni és mindenütt azon ígéretet teszi, hogy másnap a lapot, melyet az illető megrendelt, félárban visszavesszük. Mint halljuk előlegeket is vesz fel, melyekre mi fel nem hatalmaztuk és éppen ezért miután ez csalás, óvjuk a t. közönséget, hogy nevezettnek semmiféle előleget, sem megrendelést ne adjanak, mert azokat elismerni nem fogjuk.

Teljes tisztelettel

Hegedüs és Sándor

előbb László Albert és Társa.

NYAVALYATÓRÉS!

Élő nyavalyatörés, görög és más ideges állapotba szenvedők, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható szabad. „Hattyu gyógyszerár” által Majna-Frankfurt.

A ki egészséges, olcsó szép szőlőt akar, bizalommal forduljon

Vityé Miklós lelkiismeretesen vezetett oltványtelepéhez

Szerb-Csanád Torontál. a hol szokvány minőségű I. rendű fás gyökeres és sima szőlőoltványok, bor- és csemegefajok, valamint amerikai sima és gyökeres szőlőveszszők, nemkülönben — ugyanazonfajok II. rendű oltványzaiban a legolcsóbb árban kaphatók. Szőlőlugasnak külön e célra választott

fajok. — Faj és árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A számos elismerő-levél közül itten csak egy. Tek. Vityé Miklós urnak. Szerb-Csanád. A nekem szállított 2000 drb. I. minőségű gyökeres oltvány 14—15 drbig mind megfogamzott s így azokat mindenkinek a legjobban fogom ajánlani. Már ez idén t. i. az első évben 3 egy-kettő-négy n. hajtást hoztak, mely körülmény általános feltűnést keltet Biztosítom, hogy szükségletemet mindig Önök fogják fedezni. Szívvelyes üdvözléssel Kauszt Sebő, Egres.

Szőlővessző

A világhírű

'Delaware'

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.
a szőlészet kincse.

A phyloxera ellen áll!!

Leírását és árjegyzéket
ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
nagy mennyiségű sima és gyökeres
DELAWARE vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Takács.

Telep: Alsó-Segesd.

Központi iroda: Felső-Segesd, Somogy-m.

Magyar Állam Vasutak

menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 —
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6 55
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 36
	reggel	5 35
	reggel	5 44
	d. e.	8 09
	d. e.	8 16
H.-Böszörmény —	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály —	d. u.	11 20
felé —	d. u.	4 41
	d. u.	4 54
	este	7 —
	este	7 07
F.-Abony felé m. á. vasutól	reggel	4 35
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4 56
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51
Budapestre érkezik:		
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6 40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5 45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9 35
Budapestről Debrecenbe indul:		
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7 25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Az este 8 ó. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Az éjjel 12 ó. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15
Debrecenbe érkezik:		
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8 29
Budapest—Nagyvárad f. gyorsv	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Szegedről — —	d. e.	4 31
Csak M.-Szigetről (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Szigetről — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31
	reggel	7 33
	d. e.	7 40
	este	6 22
	este	6 28
	d. u.	8 29
	d. u.	8 35
F.-Abony felől vásártérről —	d. u.	7 44
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 54
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5 25
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8 18

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező az a földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági lakánya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolttatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részlet zetési föltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreceni ref. egyház küldöttsége.

BUDAPEST ÉJJEL

simű szeszációs könyv

második kiadása

most jelent meg.

Irta:

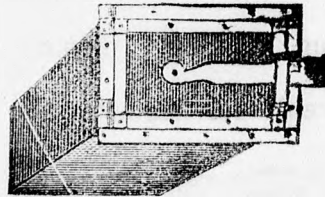
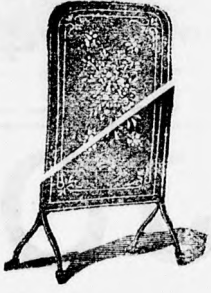
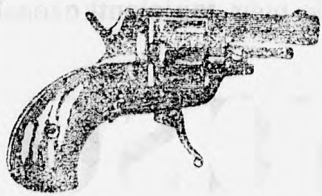
Benedek László (Adrien)

Ára: 3 korona.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

TÓTH GYULA

DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM.

Budweisz-i és honi gyármányu porcellán valamint Mel-dinger kőpeny és öntött vaskályhák, megen szer-keztű vas és porcellán burkolatu konyhák, Multiplier hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. LÓPOR ÁRUDA Ujdonság! BRONWNIÖG ismét-lőfegyver 1904. m. Szén- és fakosarak, melegvédők fürdőkádak vasbutorok, gyermekszékek és k csik, mosdó-készletek, fényezett konyha-felszerelések, gépmangorlók és facsarók gummi átvonattal.

Szakkorlati alkalmi ajándék

Minden rendszerű koresolyák, Gyermekszékek-, kocsik-, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa- és szénkosarak, kályhaelők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdisze-sebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések

Tóth Gyula vaskereskedésében, Piac-u. 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cia

FRANCZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

Mindenütt kapható.

Vendégszolgálat: RUDA ÉS BLOCHMANN, Budapest.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

'NADOR'

GYÓGYSZERTAR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnik V. Emil. Szilc Ferenc, Koczián Dezső, Radakovits Géza, Tóth Béla gyógyszeráránban.

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank

ALAPÍTOTT 1869-ben.

DEBRECEN (Iparbankudvar.)

MAGY. KIR. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Főelárustiója

Betétet elfogad. Kölcsönöket nyújt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölcsönöket nyújt 600 koro-
nán felül ingatlanokra, (földbirtok és házakra.) Tőzsdei megbízásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására.
Kölcsönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzügyintézet részvényeire és ékszerekre. Ércpénzeket vesz és elad.

Ugyanitt elfogadtatnak még tagjelentkezések a

C. SORSJEGYCSOPORTBA

mely 100 drb, 3% magyar jelzálog sorsjegy együttes megvásárlására alakult havi 10 forint befizetéssel

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti intézet.

LÁSZLÓ JÓZSEF

TELEFON 275.

könyvnyomda és könyvkiadóhivatal,

TELEFON 275.

DEBRECEN, Csapó-utca 9. szám.

KÖNYVEK,
folyóiratok,
ÁRJEGYZÉKEK,
számlák,
ZÁRSZÁMADÁSOK,
BÁLI MEGHÍVÓK,
TANCRENDEK,
FALRAGASZOK,
KÖRLEVELEK,
a legszebb kivitelben.
a „SZABADSÁG”
pol. napilap,
kiadóhivatala.

A legdivatosabb betűkkel ellátott,
gyorsasajtóval felszerelt

KÖNYVNYOMDA,

hol mindennemű

NYOMTATVÁNYOK

izlésteljesen, gyorsan és
pontosan, a legolcsóbb
árak mellett készíttetnek.

HIRDETÉSEK

a
„SZABADSÁG”
részére

jutányosan felvételnek.

A
„SZABADSÁG”
a legnagyobb és legel-
terjedtebb politikai
napilap.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Helyben:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor.

Vidéken:

Egész évre 20 kor.
Fél évre 10 kor.
Negyed évre 5 kor.